

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 3 (929)

Reede, 19. jaanuar 1979

XXX aastakäik

SESS ON POOLE PEAL

UKSEL

Sven Arbeti foto

Talvise sessiooni esimene pool on seljataga ja järelikult võimalus teha vahepealseid kokkuvõtteid eksamite tulemustest. Peab tunnustama, et majandusteaduskonnas ei ole käesolev sessioon eelmistega võrreldes erilisi üllatusi valmistanud, isegi vaatamata massilisele viibimisele põllutööl. Nende üksikute teise ja vanemate kursuste üliõpilaste nimed, kes ei suuda sessioonil oma kaaslastega sammu pidada, on dekanaadis sama hästi teada nagu nimeliste stipendiaatide omad. Elu on aga näidanud, et kursusel kursusele jääb mahajääjate arv üha väiksemaks kas «loodusliku valiku» või paratamatu allumise tõttu üldisele tööruutale. Loomulikult vähest eranditega, mis, nagu teada, on vajalikud selleks, et kinnitada üldreeglit.

Siiski tuleb nentida, et sel aastal esineb mõningaid omapäraseid nüansse, eriti esimesel kursusel. Kõigepealt «objektiivsetest» nüanssidest. Kaks esimese kursuse rühma, TP-11 ja TR-11 võtavad osa rahvaloendusest. See tähendab, et keset sessiooni tuleb õppetöö katkestada ja mõneks päevaks pühenduda tegevusele, mis, kahtlemata aitab palju kaasa spetsialisti kujunemisele, kuid antud sessioonil nõuab tudengilt seda suuremat pinget. Õppeosakond on eksamigraafiku koostamisel nimetatud asjaolu arvestanud, kuid vähem on seda silmas pidanud üliõpilased ise. Mille muuga seletada fakti, et NLKP ajaloo eksamil on rüh-

mas TR-11 erakordselt suur arv ebaõnnestumisi — tervelt kuus! On arusaadav, et nii kateeder kui ka dekanaat peavad rahvaloendusest osavõtvate üliõpilaste käekäiku eriti tähele panema ja operatiivselt ette võtma kõik, et võimalikud äpardused oleksid ära hoitud. Kuid teiselt poolt me pole ka mingid erandid, sest ka teiste teaduskondade üliõpilased töötavad rahvaloendusel kaasa, keemiateaduskond koguni kolme rühmaga.

Teine nüanss seisneb selles, et esimesele kursusele osutus kõige raskemaks arvestuseks kehaline kasvatus. Sellest tingituna ei lubatud esimesele eksamile 5 üliõpilast. Järeldus — õppedistsipliini ja jooksva õppe-õppehindamisel tuleb senisest suuremat tähelepanu pöörata just sellele õppeainele. Küllap paljudele üliõpilastele ei ole veel hoolitsemine oma terve eest oma seaks saanud või seisneb peamiselt tablettide neelamises.

Tõsist rõõmu teeb aga see, et paljudes õpperühmades on välja kujunenud kindel tööruut kogu semestri jooksul. See tagab eksamite edu sooritamise. Nende hulka kuuluvad näiteks TI-31, TL-31, TR-57, TI-51, TI-71, TL-71. Tuleb rõhutada, et nendes rühmades on tugevad rühmakolmikud, kes rühma aktiivile tuginedes on osanud tagada kogu rühma sihivõime ja ratsionaalse tegevuse. Et just rühmakolmikust oleneb suuresti terve rühma töö, siis oleks otstarbekas määrata rühmavanem

ja tema asetäitja, valida komisjoni ja a/ü grupporg alles pärast tõsist tööproovi; näiteks pärast kolhoosi. Seepärast arvan, et põllutöödele on otstarbekas suunata just esimese kursuse üliõpilased.

Positiivset mõju kollektiiv- ja arendamisele rühmas on kahtlemata avaldanud teaduskonna stipendiumkomisjoni otsus, mille kohaselt rühmakolmiku liikmed saavad isikliku hea või väga hea õppe-õppehindamise eest lisastipendiumi tingimusel, et kõik eksamikohused vastavas rühmas on sooritanud sessiooni lõpuks arvestused ja eksamid. Lisastipendiumi saadakse ka siis, kui rühmakolmik oli teinud omalt poolt kõik võimaliku, et vältida ebaõnnestumisi. Lisastipendiumi ei määrata üksnes ameti, vaid tegelikult tehtud töö eest. Selle otsuse mõju avaldub kasvõi selles, et teadmata põhjusel eksamitele mitteilmunud üliõpilasi enam peaaegu ei ole, sest rühmakolmikul on informatsioon kõikide kaaslaste tervise, perekondliku olukorra jms. kohta, mis operatiivselt antakse edasi dekanatilt. See on üks võimalustest üleskutse «Töötada mahajääjateta!» elluviimiseks, sest nii juurdub see tulevaste spetsialistide teadvusse tükki aega enne, kui nad asuvad tegelikule tööle.

Majandusteaduskonna prodekaan

JEVGENI FOMINOH

PARTEI-KOMITEES

Parteikomitee järjekordne istung toimus teisipäeval, 16. jaanuaril.

NLKP liikmeks võeti elektroenergeetikateaduskonna I kursuse üliõpilane Meelis Siimre.

Ühingu «Teadus» TPI organisatsiooni tööst NLKP Keskkomitee 1978. aasta 5. märtsi otsuse «Loengulise propaganda olukorrast ja selle parandamise abinõudest» täitmisel ja edasistest ülesannetest kõneles teadusprodektor prof. H. Lepikson.

Suure Isamaasõja veteranide komitee tegevusest ja eelseisvatest ülesannetest informeeris H. Lessel.

Tsiviilkaitse tööst 1978. aastal ja ülesannetest 1979. aastal rääkisid H. Lessel ja G. Portnov.

Pedagoogilise ja juhtiva kaadri valimisest, kasvatamisest ja paigutamisest kõneles õppeprodektor dots. V. Mikkal.

Kinnitati valijate klubi juhatusesse koosseis. Klubi esotsas on poliitilise ökonomia kateedri õppejõud Kersten Saar.

Kinnitati ka agitkollektiivide koosseis.

NÄGUSAS RUUMIS NÄGUSAM TÖÖTADA

Möödunud aasta lõpul tehti a/ü komitees kokkuvõtteid kõrge tootmiskultuuri ja töö organiseerimise eest peetava sotsialistliku võistluse tulemustest TPI teaduskondade ja allasutuste vahel 1978. a. jooksul. Nagu teada, tehakse nimetatud sotsialistliku võistluse kokkuvõtteid kahes etapis. Esimeses selgitab iga teaduskond välja oma paremad kateedrid ja probleemilaborid, paremad vaimse ja eksperimentaalse töö ruumid, paremad õppelaborid. Teises etapis selgitatakse välja paremad kogu instituudi ulatuses, kusjuures selleks otstarbeks moodustatud komisjon võtab aluseks esimese etapi tulemused ja kontrollib valikuliselt kohapealset olukorda.

Profileerivate teaduskondadest oli parim E-teaduskond, kelle edumaa M-teaduskonna ees oli siiski minimaalne. Kolmandaks tunnustati T-teaduskond. Profileerivate teaduskondade parimaks kateedriks astus masinaehituse tehnoloogia kateeder, järgnesid sanitaartehnika kateeder ja infotöölemise kateeder. Mitteprofileerivate teaduskondade konkurentsist edestas üldteoreetiliste õppeainete teaduskond ühiskonnateaduste teaduskonda. Kateedritest tunnustati parimaks graa-

fika kateeder poliitökonoomia ja NLKP ajaloo kateedrite ees. Teadusliku uurimise laborite pinget kujunes järgmiseks: sanitaartehnika probleemilabor, põlevkivikeemia ja sünteetilise probleemilabor ja ehitusmaterjalide teadusliku uurimise labor. Administratiivsete allasutuste hulgas osutus parimaks raamatukogu, järgnesid õppe- ja teadusliku uurimise sektor, isemajandavate osakondade hulgas edestas trükikoda eksperimentaaltöö- koda ja arvutuskeskust.

Vastavalt juhendile võetakse tulemused arvesse TPI sotsialistliku võistluse üldiste kokkuvõtete tegemisel. On tehtud ettepanek premeerida esimesel etapil võitjaks tulnud kollektiiv vastavalt a/ü. komitee otsusele.

Kokkuvõtete tegemisel oli märgata töökultuuri ja ruumide üldist paranemist. Eriti paistis see silma esimestele kohtadele tulnud kollektiivide juures, kus puhtus ja kord, ruumide nägus kujundus ja hubas tundub olevat töötajate tõsiselt tähelepanu all. Ei ole põlatud isegi vaeva vanake mööblile ise uus väljanägemine anda. Selles suhtes annavad head eeskujud masinaehitustehnoloogia kateeder, infotöölemise ka-

teeder ja mõned teised.

Kahjuks ei ole kõik meie instituudi ruumid veel eeskujulikus korras. Mõni ruum on asjadega üle kuhjatud, mis on küll osaliselt tingitud ruumikitsusest (näiteks elektroautomaatikateaduskonnas), kuid paljudes kohtades saaks hea tahtmise juures olukorda tunduvalt parandada. Kontrollimisel torkas silma koridoride halb valgustus. Nii polnud see ainult ehitusteaduskonnas, kus töötajate initsiatiivil on paigaldatud päevavalguslambid. Elektroautomaatika- ja mehaanika-teaduskondade üldilmet häirib ühtsete ukseilvide puudumine. Väga paljudes ruumides riivavad silma koltunud ja ineult kujundatud sildid tuleohutuse eest vastutajate nimega ja muud sildid. Osa ruume vajavad hädasti remonti (majandusteaduskonnas, elektroenergeetikateaduskonnas), osa ruume on väga külmad.

A/ü komitee õnnitleb võitjaid ja loodab, et uuel aastal jõuab iga töötajani arusaamine, et otstarbekalt ja nägusalt sisustatud tööruum ei ole kaugeltki viimase kohal töömeeleolu loomisel, järelikult ka heade töö- tulemuste saamisel.

AIME SUURPERE

SOTSIALISTLIK VÕISTLUS

ÜHISELAMUIS

Igal aastal selgitavad teaduskonnad oma paremad ja halvemad ühiselamutoad. Aastavahtuseks tegid teaduskondade ametiühingubürood konkursi vahekokkuvõtteid, mis allpool lühidalt avaldame. Konkursil hinnatakse eraldi neidude ja noormeeste tube. Esimestena on märgitud neidude toad, rooma number toa numbri ees tähistab ühiselamut.

L-teaduskond. Paremad: II-201, 210, 215; II-423, 418, 241.

E-teaduskond. Paremad: I-223, 216, 227; I-105, 542, 520. Halvemad: I-220, 222; I-511, 507, 504.

A-teaduskond. Paremad: II-202, 307, 318; II-443, 445. Halvemad (noormeeste toad): II-502, 514, 426, 449.

T-teaduskond. Paremad: III-324, 327, 328; III-232, 234, 223. Halvemad: III-318, 330; III-221, 228.

M-teaduskond. Paremad: I-238, I-407. Halvemad: I-230, I-438.

K-teaduskond. Paremad: III-510, 430, 543; III-216, 209, 206. Halvemad: III-505, 539; III-202, 205.

Märgiti, et võrreldes varasest (Järg 2. lk.)

MASKERAAD

TREPP viib alla, keldrisse. Iga astmega läheneb ja suureneb lärm. Avad ukse... ja lennukimootorite müra tugevuse helilööb ummistab kuulmekilled. Väikesel, võimenduskastidest tulvil laval on kaks kitarristi, trummilööja ning laulja. Viimane on maani laias hõltsis, mis on kinnitatud suurte haaknõeltega. Paljajalu. Kreemiga tihedalt määratud juukseid turritavad kui saapaharja karvad. Otsaesisel on punane triip, lõual must sik-sak. Üks kitarristidest on võoni paljas, teine vaid žiletis ja trussikutest. Trummar on riietatud musta smokingisse ja kannab kivilipsu.

Laulja küll lausa karjub, kuid üle kitarr-trummikarjuna võib eraldada vaid üksikuid sõnu: «Raisad»... «Armastus»,... «Kama kõik»... Pärast iga tiraadi vingub inimene mikrofoniga nagu rattal... Ta heidab end põrandale, kargab üles, viskub kitarristile otsa. Higistas. Viskas mantli seljast saati. Jäi maika väele, millel on kiri «Mul on igav». Lõpetas sellega, et sekundiliste vaheaegadega püsis ta kolm korda uskumatult kõrgel noodil. Kukkus. Keegi vaatajast kallast aeglaselt tema peale tühjaks nurgi.

Toole saalis ei ole, auditoorium kuulab püsti. Kuskil eteaste keskel hakkavad inimesed koha peal hüplema, üksteisega kokku põrgates, kujundades nii tõmbleva ja vapustava massi. Nagu asjaosalised, s. o. pank-rokkerid ise väidavad, sümboliseerivat selline tants ülerakvastatud ühiskonda, suure linna inimhulka.

Mis on «punk»? Enam kui aasta tagasi oleks mõni erudiit vastanud, et Shakespeare'i aegadel kutsuti nii prostituute. Tänapäeval tähistab see sõna nii inglise kui ameerika slängis «haletsemisväärne, jätis, tühisus». Seda tarvitatakse ajaleheleksikonis. On tekkinud väljendid «punk-ühiskond», «punk-poliitikud», «punk-moraal».

KÄRA pank-rokkerite ümber algas «Sex Pistols»-ist ja tema liidrist Johnny Rottenist. Rotten tõlgitakse kui «mäda». Nii nimetas end 20-aastane John

Leadon. Ja polnud ajalehti — asjalikest kuni bulvarilehtedeni välja —, kes poleks kirjutanud Johnnyst. Maksis Johnnyst vaid korra ilmuda lavale haaknõelaga kinnitatud mantlis, kui mõne päeva pärast sai see üldiseks moeasjaks: vedrunõelu ei pandud mitte üksnes riietele, vaid torgati isegi läbi nina või kõrvalesta. Siis hakkasid haaknõeltega — ja mitte tavalistega, vaid kullutatutega — kaupluma juvelierid, ja kunstigaleriis eksponeeriti haaknõela kui «pop-art» stiili näidet.

«Kuid miks sai sümboliks just haaknõel?» küsisin Rottenilt. «Sest sel hommikul tuli mul nõõp eest ära. Kõik on lihtne...» Johnny heledad juukseid on püsti. «Armastan rabada soenguga, ütleb ta, ja ilma erilise üleminekuta: «Tahaksin lõhkuda kogu selle maailma. Rápase, vastiku maailma. Me tahame rääkida seda, mida tahame...» «Mida siis?» «Kõike. Täielik avameelsus ja siirus.» «Aga mida võite öelda oma ideede kohta?» «Igasugust...» Kuidas ma ka ei püüdnud, Johnnyst sel teemal kõnelda rohkem ei õnnestunudki. Ta neelas söömu õlut ja lisas ainult: «Praegu, «Sex Pistols»-is, me midagi endast kujutame. Kul seda poleks, jääks üle minna vabrikusse. Aga see on ummik. Ma olen tööliste hulgas. Koristasin ühiskondlikku käimlat. Mina olen — süsteemi vastu.» Üks Rotteni lauludest algab sõnadega:

Olen anti-Kristus olen anarhist
Ei tea, mida tahan
kuid tean, kuidas seda saada
tahan hävitada
möödujat
sest tahan anarhiat.

«Kuid mis puutub siis mööduja? uudishimutsen mina. «Mille eest ometi teda?» «Ah, et ta jalus ei tolgendaks,» heitis Johnny mulle kaigi pilgu ja virutas õllekruusi lauale. Ja nii ei saanudki aru, kas ta naljabat või räägib tõsiselt.

ANSAMBLI «Sex Pistols» «tekitas» 30-aastane Malcolm McLaren, kaupluse omanik. Algul kauples ta moodsate rõivastega, maikadega, millele oli maalitud «Pole tulevikku», «Perekonnaskandaal» jne. Tema kaupluses tungles rahutu, tegevusetu, erutatud noorus. Nagu hiljem ilmnes, pärinesid ka «Sex Pistols»-i «staarid» tema kauplusest. Nagu Malcolm jutustas,

otsinud ta võimalust, kuidas nende tänavalt tulnud poiste ärritatust muusikasse «ümber sulatada». Muusika pidi olema eriline. Lihtne nagu vilistamine. Pidi ühiskonda jalust rabama. Selleks et seda märgataks, selleks et välja vahetada vanadusest kiduraks jäänud rock'i ja popmuusika liidid. Ainult siis oluks see vaev kasulik.

ŠOKEERIDA inglise publikut — ülesanne pole kergete killast. See publik on harjunud kuulma igasugust muusikat, ta on palju külge klammerdunud, paljule aga ei vaevu enam reageerimagi. Kuid «Sex Pistols»-ile läks see korda. Kas mitte sellepärast, et tema muusikas vallandusid siinse elu probleemid: kõbeliste orientiiride kadu, üksindus, hirm? Ühiskond sünnitas «punkit» kui karikatüüri iseendast. Piinlikult täpse karikatüüri — rahutuse ja tühjuse groteski. Ajakirjas «Üheksateist» on öeldud otse: «See on haige ühiskonna mäda.»

«Sex Pistols», nagu McLaren arvestaski, liikus skandaalilt skandaalile. Ühed kompaniid katkestasid nendega lepingud, teised sõlmisid neid seda suurematele summadele. Algasid piiratud ringreisid. McLaren'i firma osutus tulutoovaks. 1977. a. lõpuks edestas «Sex Pistols» populaarsuses seni tunnustatud muusikakuulsusi.

«Kas te oiete muusik?» küsisin McLarenilt. «Üdsegi mitte,» vastas ta. «Viis aastat õppisin Londoni ülikoolis graafikat. Jätsin pooleli. Ei usu diplomisse. Minu poisid pole ka muusikud. Ja seda pole vajagi. On vaja hoida kuulajate taset. Kordan: ühtlast taset. Mitte rohkem. Peamine on agressiivsus, juhtumus, surve. Olen anarhist...» «Mis see teie meelest on — olla anarhist?» «Ühiskond üles äratada. Tööliiklased pole kunagi suutnud oma probleemidest teadlik olla...» «Oietame, et äratasite üles. Mis edasi?» «Loome midagi värsket. Ehitame ümber,» ütles McLaren. Minu plik peatus ta kummalisel väljumisel. «Niisuguse riietusega on kergem maailmaga sõida. Sellised rõivad peavad noorsoo ärevile ajama.» «Niisuguseid noorte kuulajate tundeid väljendas «Sex Pistols»? «Sex Pistols» — see on katse elada kaheksaümmendat sajandit, heita kulunud eksisteerimise stereotüübid. Teha lõpp igavusele, tavalisusele.»

«Mis nimelt on igav?» «Igav on iga päev töö käia, igav on, kui pole avantüüre, pole tegevust... Lõpetanud kooli, põrkab noor inimene kokku julma reaalsusega, teda ei oota ees midagi meelikõitvat. «Sex Pistols» purustab selle skeemi. Pakume väljapääsu: noor võtab kitarr ja satub üldise tähelepanu keskpunkti. See pole isegi muusika. See on midagi enam — elu igavuse eitust.» «Olen selle vastu, mida hindab keskklass,» ütles Johnny «Daily Mirror» reporterile, «Televiisorite, autode ja muu asjakultuse vastu. Kuid see ei tähenda, et ma ei võiks olla mürgitatud nende väärtusega.» McLaren teatas hiljakaegu: «Jah, ma manipuleerin nelja noormehega. Nad ei jaga midagi muusikast, loevad ja kirjutavad vaevalt. Mille nimel manipuleerin? Raha ja isikliku võimu nimel.»

Pank-rokkerid visandasid oma autoportree jooned: ärev rahulolematust, ühiskonna hüvedest ilmajätetus, lootusetus. Pärast hakkasid seda portreed täiendama business ja massinfovahendid. See oli spekulierimine põlvkonna drama arvel, kadunud illusioonide ja perspektiivitu tuleviku arvel. Drama riietati ümber odavaks vodevilliks. Algul kirjutati «punk-rock'ist» kui töötute muusikast, oli kuulda sõnu «rünnakust süsteemile». Kuid varsti oli selge, et idee, nagu ähvardaks punk-rock ühiskonda, osutus täielikuks absurdiks. Kavatsus «naeruga kurbusest üle saada» ei läinud läbi ega võinudki läbi minna.

EDU eest tuleb maksta. Johnny Rotteni ema, mrs. Alin Leadon, ohkab:

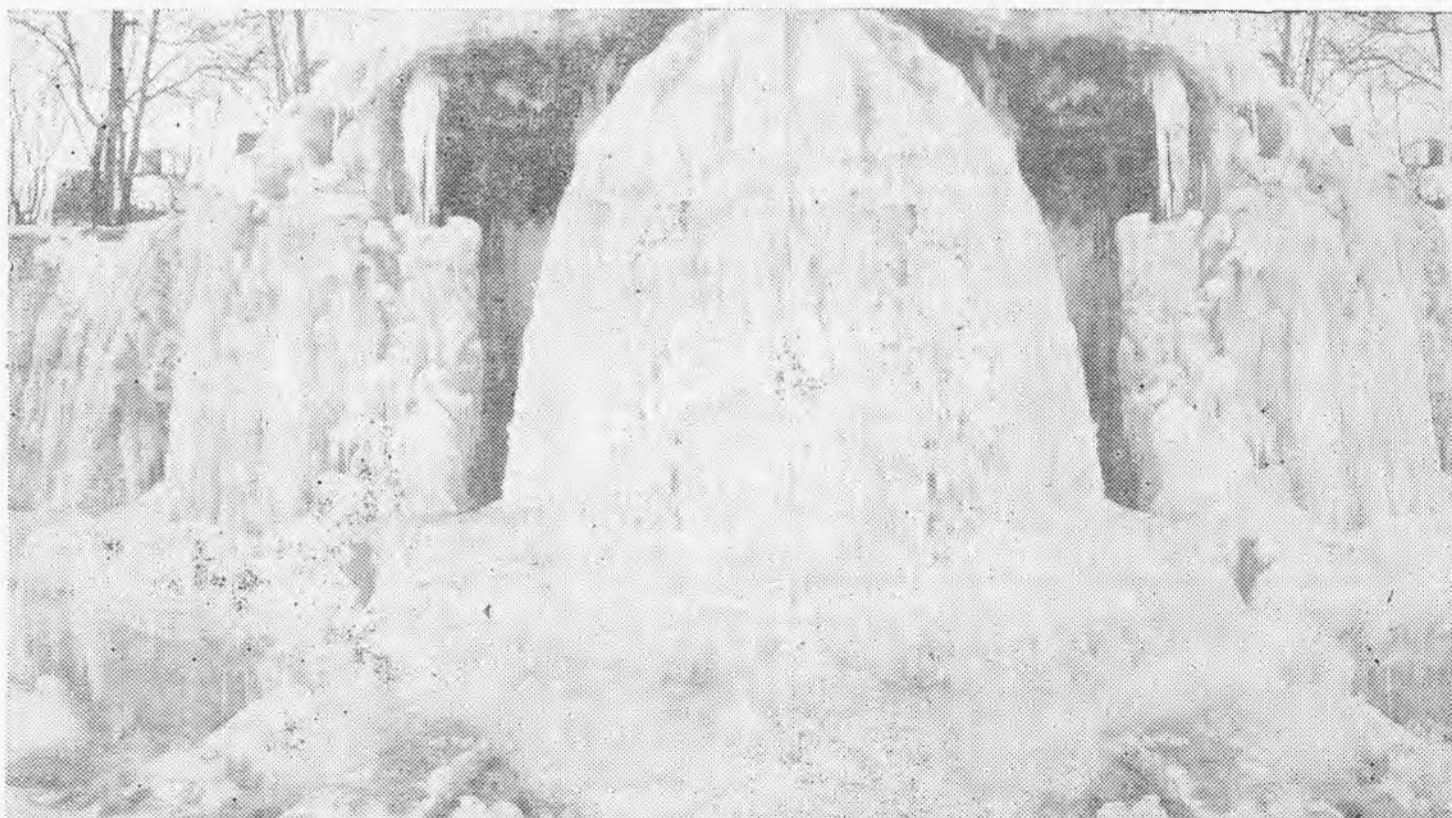
«Johnny ei kuulu enam endale. Ta ütles mulle: «Emm, ma pean kandma neid maske...» Inimesed nõuavad, et ta oleks just niisugune, nagu temast kirjutab ajakirjandus.»

«Kas sulle ei tundu, et press kasutab teid, pank-rokkereid, ära?» küsisin Johnny Rottenilt. «Ei tundu,» vastas Johnny. «Hoopis meie kasutame seda ära!» «Mil moel?» «Reklaam!»

E. TŠEPOROV

«Literaturnaja Gazeta» ja APN-i erikorrespondent

HEAD VAHEAEGA!

Toimetuse aadress: Tallinn 200026, Ehitajate tee 5, TPI, 5. hoone, tuba 410, tel. 532-723.

NALJANATUKE

«Mingi jama tuleb välja,» ütles 70-aastane mees, kes abielus 20-aastase tütarlapsiga, «tuleb välja, et kui mu naine saab 70-ks, olen mina 120-ne!»

Arst uuris kaua patsienti ja lausus lõpuks: «Ma ei suuda teil mingit haigust leida, sinjoor Torini.»

«Aga kui ma ütlen, mis mul viga on, kas te siis jagate tasuta minuga pooleks?»

Mees ja naine lahkusid pikale reisile ja jätsid oma väikese poja Sveitsi internaatkooli, mis oli kuulus oma individuaalkasvatuse meetodite poolest.

Tagasi tulnud, läksid vanemad pojale järele. Eesimesel korrusel oli silt: «Eriti andekatele lastele». Seal nende poega polnud. Ka polnud teda osakonnas sildiga «Andekatele lastele». Sama lugu juhtus ka normaalse ja alaaarenenud laste osakondades. Lõpuks kohtasid vanemad internaadi kasvatajat ja küsisid, kus on nende poeg Robert Cherles.

«Üleval, palun.» Vanemad läksid veel ühe koruse võrra kõrgemale. Ka väga mahajäänud laste osakonnas polnud poega. See-eest nägid nad viimasel korrusel silti «Robert Cherles.»

KOLM ARVAMUST...

(Algus 2. lk.)

selt asjaga, mis neid ei huvita. Kuid tegevus ei huvita, siis peab midagi muud valima. Seda peaks arenenud inimene tegema ise ja teadlikult, mis tähendab muu hulgas ehk seda, et inimene on olnud üle ja teeb, mis õigeks peab, selle asemel, et end tagantjärele oludega õigustada.

TRÜ psühholoogiakateedri vanemõpetaja PEETER TULVISTE

Kohtume taas 9. veebruaril. TP

Vastutav toimetaja G. HAZAK

«Таллинский политехник», элган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiseelu», Tallinn, Pikk t. 40/42

Hind 2 kop.

ME-00640
Tell. nr. 184